

Charita je tady už sto let!

Charita, zorganizovaná jako síť místních organizací připravených pomáhat potřebným právě v místě, kde žijí, slouží těmto lidem v těžké životní situaci už celé století.

Charita není organizace jako každá jiná. Svou službu pro lidi v nouzi a v náročných, nečekaných nebo dokonce tragických situacích vykonává jménem církve. Tedy nás všech křesťanů, kteří se ke společenství církve hlásíme. Když Charita pomáhá, nikoho se přitom neptá, zda „chodí do kostela“ nebo zda má na svět úplně jiný názor. Zjišťujeme však, čím můžeme konkrétnímu člověku za daných okolností nejlépe pomoci. Díky dlouhé tradici, která roste z křesťanských kořenů, stojí totiž Charita pevně mezi lidmi a má vyvinutý smysl pro potřeby doby. Je to ale také organizace moderní, vynalézavá a pokroková, která žije přáním, aby náš život byl snesitelnější, lidštější.

Nahlédněte do naší práce, kterou konáme i vaším jménem: průkopnické zavedení domácí péče, aby pacienti a senioři mohli zůstat doma (s pravidelnou podporou mobilních sester

Charita žije přáním, aby náš život byl snesitelnější a lidštější.

Snímek archiv Charity ČR

a pečovatelek), hospicové služby, aby nevyléčitelně nemocní netrpěli a mohli zůstat se svými blízkými až do konce svého pozemského života, účinná pomoc po několikaletých povodních a řádění tornáda, každoroční Tříkrálová sbírka, která neustala ani v improvizovaných podmínkách pandemie covidu. Nyní je stále aktuální pomoc lidem prchajícím před válkou na Ukrajině. Stále pokračuje naše snaha o od-

dlužení těch, kteří se ocitli v dluhové pasti, odkud by velmi často nebylo návratu. Patří sem i druhé kolo Milostivého léta, které právě začalo, a bylo odstartováno také díky „neviditelné“ advokační práci Charity, která pevně stojí na straně slabých a odstrkovaných. Několik příkladů a příběhů z naší každodenní praxe napříč republikou si můžete přečíst v této příloze Caritas.

Jsem hrdý na naše zaměstnance a dobrovolníky. A také nesmírně vděč-

ný za vás – příznivce a podporovatele Charity a jejího díla. Nebýt všech, kteří nám pomáhají, nemohla by Charita pomáhat. A myslím, že v takovém případě by v naší společnosti něco velmi podstatného chybělo.

LUKÁŠ CURYLO,
ředitel Charity
Česká republika

Tvoříme kulturu, která hledí na potřeby druhých

Charitu jsem dostal na starost nejen v olomoucké arcidiecézi, kde jsem působil, ale v celé České republice. Původně jsem k tomu přišel jako slepý k houslím. Byl jsem pomocným biskupem arcibiskupa Františka Vaňáka v Olomouci a ten mi jednoho dne řekl: „Mám v biskupské konferenci na starosti Charitu, ale jsem nemocný. Mám pomocného biskupa na to, aby mi pomáhal. Tak Charitu budete dělat místo mne.“ Tak jsem do toho spadl. A tak to je přes třicet let. A dělám to s radostí.

Charitní služba je samozřejmě součástí církve. K našemu poslání patří na prvním místě hlásání evangelia

a bohoslužba. Ale také praktická služba, na které se ukazuje, jak jsme evangelium přijali a jak se promítá do našeho života.

Snažíme se společně rozvíjet profesionální charitní službu, ale záleží nám i na dobrovolných spolupracovnících. Je pro nás důležité, aby lidé měli otevřené oči, uměli vidět potřebné a byli ochotni jim pomáhat. Aby v živých farnostech i tam, kde není zřízena žádná profesionální Charita, byli lidé, kteří jsou s Charitou propojeni a sami ve společenství pomáhají potřebným. Když pak vidí, že jejich pomoc a z ní plynoucí povinnosti přesahují jejich sí-

ly a možnosti a dobrovolná sousedská pomoc nestačí, tak tam pak mají mít možnost obrátit se na profesionální službu naší Charity.

Vedle samotné pomoci vidím jako důležitý úkol tohoto díla dopad na celou společnost, na tvorbu kultury, která hledí na potřeby druhých. Na společenskou kulturu, ve které budeme ochotni pro druhého něco udělat a sloužit zároveň. Povede to k tomu, že nebudeme přehlížet lidi na okraji, budeme vidět a znát důstojnost každého člověka, abychom nežili jen pro sebe, ale dokázali vnímat i druhé.

Vidím proto jako významné nejen to, co Charita pro potřebné vykoná, ale i to, čím ovlivní myšlení lidí, aby i oni podobně uvažovali a konali. Když to udělají společně s Charitou, budeme rádi. A jestli to zvládnou bez ní a budou mít otevřené oči pro svoje staré rodiče doma nebo své sousedy, pro lidi, kteří přišli odjinud, bude to skvělé. Tak se totiž formuje charitní myšlení.

Mons. JAN
GRAUBNER,
biskup-delegát ČBK
pro Charitu

Řídil jsem Charitu v přelomové době

PETR ROHLENA byl záhy po sametové revoluci jmenován do čela České katolické charity, která byla do té doby zcela v područí komunistického režimu. Jeho úkol byl organizaci vrátit církvi a otevřít ji k pomoci potřebným lidem.

Jak se z řadového katolika stal ředitel Charity a obnovitel organizace, kterou zcela ovládl komunistický režim?

Pomáhal jsem organizovat slavnou pouť na kanonizaci Anežky Přemyslovny, kde jsem se seznámil například s biskupem Antonínem Liškou. Tu pouť se nám podařilo v nelehkých podmínkách připravit opravdu dobře, a tak byla moje cesta do charitní ředitelny zahájena.

Počátkem roku 1990 mi pak pan biskup Liška nabídl, jestli bych nechtěl převzít vedení České katolické charity. V únoru jsem byl na zasedání Ústřední rady Charity zvolen ředitelem. Do Vla-

dislavovy ulice jsem pak odešel Charitu převzít od kanovníka Jana Máry, který ji čtyřicet let vedl – jako šéf kolaborantské organizace Pacem in terris.

V jaké kondici jste podnik našli?

Nebylo to nejsladší zjištění, ale pracovali tam různí zvláštní lidé. Třeba emigrant, bývalý důstojník, který utekl z armády do Kanady, pak se vrátil a podepsal režimu všechny možné spolupráce. Komunisté ho nezavřeli, ale nasadili do Charity. Ale kromě lidí zavázaných minulému režimu zde třeba pracovala také řádová sestra.

Hned druhý den jsem vyhlásil nový organizační řád, bylo nutné se zbavit

zaměstnanců, o kterých jsem věděl, že jsou pro další pokračování nežádoucí. V tom čase se mnou nastoupila moje náměstkyně dr. Marie Svatošová, pozdější zakladatelka hospicové péče, a pomáhali nám tehdy členové Hnutí fokoláre. Zkrátka lidé, kteří měli chuť pro Charitu něco udělat.

Jaké aktivity a činnosti Charity v té době vyvíjela?

Organizace se zabývala hlavně péčí o domovy řeholnic: Česká katolická charita měla z toho důvodu dokonce svůj několikamilionový „řádek“ ve státním rozpočtu. Další složkou byly prodejny a výroba devocionálií a zlatnické opravy plus kontakty na nějaké varhaníky. Ale nějaké „charitativní“ akce jsem nezaznamenal.

Řešili jsme problémy s majetkem. Vracely se objekty, které zabavili komunisté. Chyběla však dokumentace, a proto jsme se písemně doptávali na jednotlivých úřadech, jestli podle znění té vyhlášky nebylo něco sebráno České katolické charitě. Současně vy-

Logo Charity z přelomu osmdesátých a devadesátých let.

šla výzva v tehdejších Katolických novinách. Tímto způsobem se našla řada položek a přes rozhodnutí soudu se vracela. Něco se povedlo, něco se nepovedlo, ale byla to otravná práce. Byl jsem rád, když to skončilo.

Když jste vyřešili majetkové poměry a dobrali se snad většiny původního majetku, měl jste konečně prostor věnovat se rozvoji charitních aktivit...

Z dotazové akce na městské samosprávy se ukázaly konkrétní potřeby služeb pro občany. V Praze 6 například chtěli, abychom tam zřídili domov pro mentálně postižené děti. Sestra Akvínela tedy založila Domov sv. Rodiny, který pracuje dodnes.

Postupně jste také obnovovali Charity diecézní a farní. To šlo ruku v ruce s rozvojem služeb, které Charita poskytuje pro nejširší veřejnost dodnes.

Marie Svatošová začala prosazovat projekt sociálně-zdravotní domácí péče. A s tím souvisela snaha rekonstruovat také strukturu Charity. Věděli jsme, že Charita byla v minulosti rozčleněná na diecézní Charity. Začali jsme tedy u diecézí. A abychom mohli nabízet službu domácí péče, obnovili jsme a zakládali také Charity farní a Charity oblastní.

V té době vyšel zákon o církvích a řeholních společnostech, kde byl paragraf o tom, že církev smí zřizovat právnické osoby, mj. za sociálně-charitativním účelem. Tehdy jsem se dohodl s ředitelem odboru církví na ministerstvu kultury, že zavedou rejstřík právnických osob, které by církev zřizovala v oblasti pro Charitu. Biskupská konference souhlasila, že biskupové v diecézích budou zakládat jednotlivé složky Charity, které se poté budou jako jednotlivé právnické subjekty registrovat na odboru církví.

V krátkém čase se vám tedy podařilo nastartovat proces proměny Charity v moderní organizaci.

Byla to revoluční doba. Naše činnost se rozšiřovala, dokonce jsme už vydávali časopis.

Pokračování na str. 11

Petr Rohlena byl ředitelem České katolické charity v letech 1990 až 1993 a pověřen jejím řízením až do léta 1994.

Snímek Jakub Žák

Lilija Alijeva: Válka rozbila naši víru v lidskost

První podaná ruka, vlídné přijetí a teplá polévka na uvítanou po strastiplné cestě. Obstarání potravin a oblečení, zajištění ubytování i akutní zdravotní péče. Pomoc se sháněním školy, školky pro děti, při hledání práce. To není popis činnosti Charity v dobách jejího vzniku po první světové válce. To je současná realita, v níž Charita pomáhá uprchlíkům před válkou na Ukrajině.

Lilija Alijeva utekla před ruskou agresí. Nyní pomáhá s Charitou svým krajanům.

Snímek Jiří Marek

S tím vším se po svém příchodu setkala i Lilija Alijeva, která žila v Sumy, nedaleko od hranic s Ruskem. Právě tam začaly padat bomby v prvních dnech války. Lilija Alijeva musela pryč. Uprchnout z Ukrajiny před válečnými hrůzami. Už třeba jen kvůli svým nezletilým dcerám.

Do České republiky přijely Gulnaz, Gunel a Lilija Alijeva 16. března. Pomoc našly v Oblastní charitě Žďár nad Sázavou. „Rychle nám sehnali ubytování a zajistili vše potřebné k životu. Jídlo, oblečení, nádobí, ložní prádlo. Pomohli nám domluvit se s lékaři,“ vypráví Lilija Alijeva. Pro žďárskou Charitu brzy začala devětatřicetiletá žena pracovat. „Hledali někoho, kdo přesně porozumí Ukrajincům a jejich po-

třebám, aby mohli nabízet správnou pomoc,“ říká Alijeva, která teď usnadňuje svým krajanům začleňování do normálního každodenního života v Česku.

Jedenáctiletá Gunel a třináctiletá Gulnaz chodí do české školy. „Dostalo se jim přátelského přijetí a brzy si našly kamarády,“ nešetří slovy chvály jejich maminka s tím, že se jí velmi líbí přístup pedagogů k ukrajinským dětem. „Učitelé prezentují výuku přístupnou formou. Výuka češtiny a komunikace ve škole urychlila holkám znalost jazyka,“ vysvětluje Lilija Alijeva, která sama na Ukrajině v Charkově studuje práva. Jako o druhém domovu mluví Lilija Alijeva o České republice. „Lidé, kteří v této zemi žijí, jsou ne-

uvěřitelně milí, slušní, soucitní. Přijali nás a poskytli nám všechno potřebné pro život. Děkuji za všechno, protože ruská agrese na Ukrajině zabila naši naději na normální život. Válka zničila naše domovy, rozděbila naše rodiny, rozbila naši víru v lidskost,“ říká Lilija Alijeva.

Válka na Ukrajině dosud neskončila. Podpora Charity ukrajinským válečným uprchlíkům pokračuje. Například brněnská diecézní charita zajišťuje především odbornou pomoc s administrativními úkony, materiální pomoc nebo zprostředkování ubytování. Její Charity se tomu věnují na území celé diecéze.

Jen v Brně pomohla Charita prostřednictvím Služeb pro cizince cent-

ra Celsuz v uplynulém půl roce zhruba 13 tisícům lidí přicházejících z Ukrajiny. V začátcích uprchlíků pracovníci a dobrovolníci Charity pomáhali především na Krajském asistenčním centru v Brně se základní orientací, odpovídali na dotazy na odborné telefonní lince, vytvořili tým podpory v ubytování či nabídli integrační aktivity. Všem příchozím bylo nabídnuto odborné sociální a právní poradenství a psychologická podpora. Nyní se brněnská Charita zaměřuje především na stabilizaci, integraci a dlouhodobou podporu.

JIŘÍ MAREK
a ZUZANA HORÁKOVÁ
Autoři textů v této příloze
jsou pracovníky Charity

Řídil jsem Charitu v přelomové době

Dokončení ze str. 10

Díky finančnímu daru francouzské charity Secours Catholique jsme už v té době začali úřadovat na počítači a nakoupili stolní tiskárny. Dostávali jsme i dary jednotlivců, třeba hraběte Czernina, jejichž využití jsme důsledně vykazovali.

Pak přišla válečná léta na Balkáně. V roce 1992 jsme byli s panem biskupem Lobkowiczem v Chorvatsku a hodně se pomáhalo obětem války v bývalé Jugoslávii. Posílali jsme tam potraviny a oděvy. Vedle

toho jsme vozili šatstvo a nábytek do Ivano-Frankivské oblasti na Ukrajinu.

V základních charitních buňkách, které se vytvářely po celém území státu, se postupně zakládaly šatníky, jídelny a stravovací pomoc. A taková byla moje představa Charity: že to je především křesťanský projev lásky praktických katolíků. Placený aparát jsem si představoval jako službu pro takto fungující buňky. Další vývoj však směřoval k profesionalizaci charitní služby.

JAN OULÍK

Charita za komunismu a ve svobodných poměrech

Centrálně řízená Česká katolická charita vznikla v roce 1949 z vůle komunistické vlády jako účelová organizace podléhající Státnímu úřadu pro věci církevní. Směla se starat pouze o staré kněze a řeholnice, vydávat povolenou náboženskou literaturu a vyrábět a prodávat předměty pro bohoslužbu. Ve svobodných poměrech po roce 1989 se model centrálně řízené organizace

přežil a Charita byla rozčleněna na diecézní Charity. Současně s možností svobodně se rozvíjet se Charita postupně profesionalizovala, aby mohla vykonávat své nejvlastnější poslání: poskytovat odborné zdravotní a sociální služby k prospěchu celé společnosti. Jedna charitní složka – Charitní domovy duchovních a řeholnic – dodnes pečuje o seniory z řad kněží a sester.

Pro nás pacient nikdy nebude jen rodné číslo

Charita mění životy svých klientů i zaměstnanců. Utváří také podmínky, ve kterých lidem slouží.

Když Hana Ďuránová před 25 lety nastupovala jako zdravotní sestra do orlickoústecké Charity, jezdila za svými pacienty i na kole. Dnes už šest let vede Domácí zdravotní péči v Letohradě a za nemocnými dojíždí autem i do odlehlých vesnic, protože s sebou vozí také spoustu zdravotního materiálu a vybavení.

„Medicína jde dopředu mílovými kroky. Přibýly nové léčebné metody a prostředky. Dnes pacient nemusí do nemocnice nebo k lékaři, protože my ho umíme ošetřit přímo u něj doma,“ vysvětluje Hana.

Sestřičky dnes běžně zvládnou náročné zdravotní úkony a stále se ve své profesi vzdělávají. V koronakrizi také odlehčovaly přetíženým nemocnicím při péči o covid-19 nemocné. A i když

Úsměv a hřejivé lidské slovo zdravotní sestry Hany Ďuránové (vlevo) klienty vždycky potěší. Snímek archiv Oblastní charity Ústí nad Orlicí

na ně služba klade stále větší nároky, jsou pro Hanu důležité dobré vztahy v práci a s pacienty i jejich rodinami:

„Pro nás pacient nikdy nebude jen rodné číslo, protože ho známe osobně, jeho rodinu, domov a věci, které má rád.“

Za těch 25 let se práce charitních sestřiček hodně proměnila. Rozšířila se působnost i odbornost. Oddělila se zdravotní služba od pečovatelské a úplně se změnilo materiální vybavení.

Zvládneme i těžké pacienty

Pro pacienty je dnes léčba doma příjemnější a efektivnější. Sestry v domácí péči běžně pečují o katetry, porty, stomie, močové cévky a umí úspěšně léčit diabetické defekty nohou. To vše musí znát, takže se stále školí a učí nové věci.

Zatímco před 30 lety sestřičky jezdily za nemocnými s batůžkem na kole, dnes k jejich nezbytnému vybavení patří auto a počítač. Dokážou tak zajistit péči i o pacienty ze vzdálených obcí a v každém ročním období. Zvládnou ošetřit i těžké nebo osamělé pacienty. Návštěvy sestřiček pro ně bývají jediným kontaktem se světem.

IVA MARKOVÁ,
JANA KARASOVÁ

Osudový vztah s Charitou: pomáhej, kolik můžeš

Tatiana Mandíková se v životě vydala na profesní dráhu inženýrky technologie čištění odpadních vod. Jenže pak výhybku v jejím životě přehodila autohavárie. Tatiana opustila technický obor a našla své povolání v Charitě: „Poprvé jsem pocítila, co je to život.“

„Charita změnila mé hodnoty, pochopila jsem, co doopravdy má smysl a co ne,“ říká Tatiana Mandíková. Snímek autor

Tatiana vystudovala v 70. letech v ruském Sankt Petersburgu, kde se na univerzitě potkala se svým budoucím manželem, pocházejícím z Česka. Přistěhovala se za ním, měli spolu dvě děti a práce ve vodohospodářství ji bavila. Zvrat přišel v roce 2005, kdy byla zraněna při autonehodě, kterou nezavinila. Výsledkem byla roční pracovní neschopnost.

Nejdřív mezi seniory

Energická a podnikavá žena si ale rok volna nedokázala představit. Jako rodilá mluvčí v bulharštině začala studo-

vat soudní tlumočení. Setkala se také s plzeňskou legendou charitní pomoci Annou Srbovou, díky níž začala pravidelně navštěvovat tři dámy v Domově pro seniory sv. Jiří. V Plzni tou dobou také obnovila Bulharský klub, který sdružoval krajany a jehož se stala předsedkyní.

O dva roky později Bulharsko vstoupilo do EU a Tatiana se jako předsedkyně klubu stala důležitou styčnou osobou pro české ministerstvo zahraničí. Bylo zřejmé, že Tatiana

nino lidské a pracovní zaměření by velmi obohatilo plzeňskou charitní Poradnu pro cizince. A tak si doplnila vzdělání pro sociální pracovníky a vstoupila naplno do služeb Charity.

„Jak mě to změnilo? To je strašně podstatné,“ vysvětluje Tatiana, „poprvé jsem pocítila, co je to život. Co to je být pro lidi. Každým krokem, který uděláš, vidíš, že někomu pomáháš. Pomohli jsme stovkám lidí. Charita změnila mé hodnoty, pochopila jsem, co doopravdy má smysl a co ne.“

Vzpomíná na případy, kdy s podporou Charity a dalších institucí pomáhala cizincům ve velmi náročných situacích: byla na blízku obětem obchodu s lidmi, onkologicky nemocným, lidem bez domova, matkám s hospitalizovanými dětmi.

Radost však střídal smutek, neboť ne vždy se podaří člověka „zachránit“. Před třemi lety bohužel prodělala Tatiana mozkovou příhodu, vzpomíná, že za pět měsíců, které tomu předcházely, jí tragicky zemřelo sedm klientů, z toho jedno dítě. Od síly příběhů svých klientů si nedokázala vytvořit odstup a to se jí podepsalo na zdraví.

Nemohu se od své práce odpoutat

Tatiana pracuje v charitní Poradně pro cizince už čtrnáct let. „Možnost pomáhat potřebným, to je naplnění,“ říká. Dlouhodobě spolupracuje s velvyslanectvím Bulharska, se soudy a s Policií ČR. Je vyhledávanou soudní tlumočnicí a zástupkyní bulharské komunity na českém území. „Nemohu se od své práce odpoutat, myslím, že to, co dělám, už budu dělat do smrti. Je to můj osud, jako by Pán Bůh řekl, jsi určena k tomu, pomáhat, kolik můžeš.“

PETR ŠIMEK

Třicet let ve službě, která je dar a poslání

Celá Charita slaví sto let od vzniku organizace, jak ji známe dnes. Její život však přerвала komunistická diktatura. Diecézní charita Litoměřice si loni připomněla třicet let od založení organizace v Litoměřické diecézi. V jejím čele stála RŮŽENA KAVKOVÁ. Bez pár měsíců právě třicet let. Od června si užívá zaslouženého odpočinku.

Kolik měla Diecézní charita Litoměřice v roce 1992 služeb?

Jedinou. Byl jí charitní šatník, a ty byly celkově rozšířené po celé diecézi a fungovaly na bázi dobrovolnictví. Teprve později začaly vznikat profesionální služby. Jako úplně první to byly služby domácí péče v Litoměřicích, Liberci, Mladé Boleslavi a Chomutově. Zpočátku tato střediska provozovala Charita Česká republika, tehdy ještě Česká katolická charita. Později je přejala diecézní charita.

Ta střediska fungují stále.

Jak si to vysvětlujete?

Ačkoli to klienti často nedokážou úplně vysvětlit, chtějí zkrátka Charitu,

Každý rok se koná setkání českých charitních pracovníků s těmi německými. Letos se odehrálo v německém Crostwitzu. Na fotografii Růžena Kavková a Veitt Kokott – zástupce Charity Dresden-Meißen. Snímek archiv DCHL

protože dává něco navíc. Každý člověk je pro nás důležitý, věnujeme mu tolik péče, kolik potřebuje. Střediska prostě fungují, protože pracovníci odvádějí takhle dobrou práci.

Například domácí péče je v posledních letech velmi žádaná.

Před 30 lety přitom žádná domácí péče neexistovala. Jako první ji v České republice začala provozovat Charita ještě před vznikem zdravotních pojišťoven jako experiment ministerstva zdravotnictví. Museli jsme se všechno

učit. Jezdili jsme na zahraniční stáže do Německa, Rakouska, Francie.

Zahraniční Charity, zejména německá, stojí za rozvojem té české.

V rámci Charity vždy silnější pomáhá slabšímu. Na začátku devadesátých let se také řešilo, jakou cestou se Charita vydá, zda bude následovat německý, nebo francouzský model. Ten německý obnášel profesionalitu, francouzský byl zase spíše založen na dobrovolnosti. Charita si zvolila německý model s tím, že pracovníci jsou za-

městnání, nikoli jen dobrovolníci na pár hodin týdně.

V čem vidíte největší rozdíly, když porovnáte současnou Charitu a tu před 30 lety?

Rozhodně v objemu služeb. To se nedá vůbec srovnávat. Z nuly zaměstnanců jich je v naší diecézi během třiceti let osm set. Služby jsou na špičkové úrovni. Posunula se kvalita a dostupnost zdravotních a kompenzačních pomůcek pro klienty i zdravotní personál v terénu. Na druhé straně přibyla byrokracie. Vše se musí do nejmenšího detailu evidovat. A někdy to vypadá, že se více hledí na výkon a zapomíná se na to podstatné: empatii a milosrdenství.

Mění se pohled veřejnosti na Charitu?

Jistě, a velmi. Charitu nahlíží pozitivně jak široká veřejnost, tak instituce. Není to tak dávno, kdy jsme se setkávali s názory, že jsme Charita, tudíž máme pracovat zdarma. To, že pracovníci Charity musí také z něčeho žít, nebrali nositelé těchto postojů v potaz.

Pamatuju si dobu, kdy s námi některé instituce, ale i lékaři, nechťeli jednat, nebyli jsme pro ně partnery. Dnes Charita připomíná zákony, je zvána do odborných komisí.

Máte odhad nebo tip, kam se Charita bude dál vyvíjet?

Pracovat v Charitě je dar a poslání a bude tu pořád, protože bude stále potřeba. Záleží ale, jakou cestu si vybere. Je důležité, aby se nenechala strhnout davem, ale aby si vždycky zachovala svou tvář, aby zůstala Charitou a vždy pro ni na prvním místě byl člověk. Aby se nevytratilo milosrdenství a láska.

EVA HADAŠOVÁ

Zbavte se dluhů

MILOSTIVÉ
LÉTO II

1. září 2022 – 30. listopadu 2022

www.charita.cz/milostive-letu-ii/

Holky zase na cestách po celé republice

Někomu Charita pomáhá překonat fyzické utrpení, jinému pomáhá z tísně finanční nebo rodinné a dalšímu pak pomůže rozšířit svět z bytu a zahrady na celou republiku. Zdánlivou maličkostí, jako je zapůjčení vozíku.

Napsala nám o tom Pavla Tomisová, klientka půjčovny kompenzačních pomůcek Charity Český Těšín. Mám skvělou maminku. Dlouhá léta pracovala jako staniční sestra v karvinské nemocnici.

V důchodu pak vypomáhala jako zdravotní sestra u praktického lékaře a starala se o mého nemocného tatínka. Vlastně ani neměla kdy sledovat, jak čas běží. Avšak věk je neúprosný. Postupně se její pohybové možnosti stále více omezovaly. Ač chtěla být dále aktivní a navštěvovala kurzy pro seniory, s obavami jsem sledovala každý její návrat domů. A pak přišli první pády a zlomeniny včetně pravé i levé kyčle.

Naše společné vycházky se staly minulostí. Okolní svět se mamince

Charita slouží i ve zdánlivých drobnostech. Pavla Tomisová s maminkou by se bez zapůjčených kompenzačních pomůcek ke Třeboňským rybníkům nepodívaly.
Snímek archiv Charity Český Těšín

smrsknul na byt a pak zase s mou pomocí trochu rozšířil i na zahradu. Začala jsem pátrat po možnostech zapůjčení invalidního vozíku. Nebylo to vůbec snadné. Vozíky byly nekvalitní, půjčení bylo drahé nebo časově

omezené. Už jsem to chtěla vzdát, ale naději mi dali v Charitě Český Těšín. Najednou to šlo tak hladce. Příjemní pracovníci, ochotní a vstřícní, mi dlouho sháněný invalidní vozík nabídli k okamžitému zapůjčení za téměř

symbolický poplatek a na dobu neurčitou. Dokonce mi příchystali i speciálně upravenou verzi do terénu. Byla jsem nadšená. Zase jsme s maminkou mohly vyrazit na výlet!

A naše toulky byly stále smělejší a smělejší. K osmdesátým narozeninám mě maminka zaskočila nečekaným přáním: „Chtěla bych s tebou objet Českou republiku.“ Koukala jsem na ni s otevřenou pusou. To jako myslí vážně? Zvládneme to spolu? A proč vlastně ne! Auto máme, prázdniny před námi. Jdeme do toho.

A tak se moje maminka, díky zapůjčenému vozíku, podívala do jeskyní Na Špičáku, po padesáti letech se svezla na lanovce, vyjela na Stezku v oblacích, navštívila Babiččino údolí, absolvovala devítikilometrovou turistickou trasu Českým rájem, prohlédla si Relikviář Svatého Maura v Bečově, napila se z Císařského pramene i z léčivého pramene ve Františkových lázních, viděla zámky Blatná, Hluboká a Červená Lhota, projela se kol Třeboňských rybníků. A to jmenuji jen střípky z našeho společného cestování. Byl to krásný zážitek. Zase jsme byly sehraný tým. Byly jsme holky na cestách.

Chci poděkovat všem, kteří se obětavě podílejí na fungování organizace, jež vrací lidem naději a radost ze života. Díky za ty handicapované i za nás, kteří se o ně staráme.

SYLVA LEJSKOVÁ

Tříkrálová sbírka pomáhá Báře se nadechnout

Jsou to desítky tisíc lidských osudů, které proměňují už dvě dekády koledníci charitní Tříkrálové sbírky. Přinesou peníze, jimiž dárce pomůžou konkrétním lidem ve svém okolí, v celé zemi i v zahraničí. V českobudějovické diecézi z koledy podpořili statečnou slečnu Báru.

Báře je dvacet let a od malička žije kousek od Českého Krumlova. „Pět let jsem trpěla onemocněním zvaným plicní hypertenze (vysoký tlak v plicích). Je to smrtelná nemoc a není možné ji vyléčit, jen potlačit léky její projevy. Tři roky jsem byla závislá na pumpě, která mi dodávala lék katetrem až do srdce. Postupně jsem nevládala chodit už ani po rovině a skončila na lůžku. Problém byl i dojetí si na toaletu. Trvalá únava, bolesti a veliké zavodnění kvůli námaze srdce,“ vzpomíná Bára.

V prosinci 2018 se dostala na transplantační listinu. „Týž večer mi ještě volala koordinátorka, že můj stav je velmi vážný. Slíbili, že brzy podstoupím transplantaci plic. Zapsání bylo

Bára ještě před rekonvalescencí.
Snímek archiv rodiny

pro mě velkým vysvobozením. Byla jsem vděčná, že budu mít šanci na nový život. Těšila jsem se,“ popisuje období před operací.

Po Vánocích ale skončila na JIP ve Všeobecné fakultní nemocnici v Pra-

ze a vypadalo to hodně zle. Službu vypovídalo srdce a hrozilo připojení na mimotělní podporu života – tedy přístroj, který pomáhá srdci i plicím.

Nové plíce

„Hned 1. února 2019 jsem dostala svou druhou šanci v podobě vhodného dárce plic. Následoval převoz z fakultní nemocnice do Motola. Jela jsem sanitkou a byla nervózní, zároveň ale natěšená. Začal boj o nový život. Po transplantaci jsem měla veliké komplikace, ale každý den pro mne byl zážrakem,“ ohlíží se za operací. Dvanáct dnů strávila Bára v umělém spánku, ze kterého se probudila sice jen s jednou plicí, ale jak říká „ohromně vděčná“. Záhy se znovu učila sedět, chodit, jíst a hlavně dýchat. „To byl ten největší boj v mém životě. Vše tak bolelo. Někdy jsem si říkala, že to nemůžu zvládnout. Byla jsem slabá a nešlo mi ani chodit. Dýchání bylo těžké a namáhavé. Postupně se však ustálilo a byl to

nádherný pocit se znovu bez trápení nadechnout,“ přibližuje svou rekonvalescenci Bára.

Domů se vrátila 4. dubna. Nejtěžší rehabilitace trvala rok. Nadále ale rehabilituje hrudník, který se kvůli jedné plicí propadá. Na rehabilitaci dochází jednou týdně. „Potransplantační léčba, inhalace a rehabilitace jsou náročné, ale zkvalitňují mi každodenní život. Léčba je doživotní a je opravdu důležitá, aby tělo přijalo orgán za své. A já každý den děkuji za svůj život,“ uzavírá Bára.

Co nabídla Charita?

Peníze z Tříkrálové sbírky použila Charita pro Báru na pořízení speciálního lůžka s míčky, které jí pomáhá s rehabilitací a uvolňuje svaly hrudníku. Jedná se o techniku, jejíž autorkou je česká fyzioterapeutka Zdena Jebavá. Masáž PUR-pěnovými míčky pomáhá uvolnit svaly hrudníku a zad a usnadňuje tak dýchání.

ALENA FREMROVÁ

Jediný charitní kostel. V srdci hlavního města

Kostel Panny Marie Matky ustavičné pomoci a sv. Kajetána je jediným kostelem v naší zemi, který má ve správě profesionální poskytovatel sociálních služeb – Arcidiecézní charita Praha. Unikátním propojením se stal kostel centrem modlitby za pomoc lidem v nouzi.

„Naše práce nemá jen sociální, ale i duchovní rozměr,“ vysvětluje ředitel Arcidiecézní charity Praha Jaroslav Němec. „Pomáháme druhým a jsme společenstvím lidí, kteří se chtějí za svou práci modlit a prosit o Boží požehnání pro lidi, o které pečujeme, sloužit mše svatě za zemřelé klienty, slavit svátky svatých patronů našich

Charitní chrám Panny Marie Matky ustavičné pomoci a sv. Kajetána naleznete v pražské Nerudově ulici. Snímek archiv ACHP

projektů, setkávat se s dárce, pro které je důležitý křesťanský rozměr Charity, scházet se při duchovních obnovách a mnoho dalšího.“

Kostel, který se nachází v Nerudově ulici na Malé Straně, patří mezi nejvýznamnější pražské vrcholné barokní stavby. Na jeho návrhu se podílel vynikající architekt Jan Blažej Santini-Aichel. Arcidiecézní charita Praha také zpřístupňuje kostel veřejnosti. Pravidelné mše svaté se slaví každý čtvrtek v 17 hodin. Chrám je otevřen pro soukromé modlitby od úterý do neděle od 14 do 18 hodin. Charita zde vyšla vstříc také duchovním potřebám ukrajinských uprchlíků. Každou neděli od 9 hodin se v kostele sv. Kajetána slaví řeckokatolická ukrajinská liturgie.

„S kostelem získalo charitní dílo v pražské arcidiecézi pevné duchovní zázemí. Neustále nám připomíná, odkud pramení naše poslání a jakými hodnotami se naše služba řídí,“ vysvětluje Jaroslav Němec. „Pro mě osobně začala před rokem, kdy jsme kostel převzali do provozování, nová etapa života Arcidiecézní charity Praha.“ JARMILA LOMOZOVÁ

Malířka skla si zamilovala práci se seniory

Marcela Šarmanová se živila jako malířka skla v Karolince na Valašsku. Pro nedostatek zakázek a později pro stěhování firmy, ji propustili. Novou práci Marcela našla v Charitě Nový Hrozenkov, kde pečuje o seniory v jejich domovech.

Nejprve si vyzkoušela terén, tedy vyjžděla do okolních kopců, kde se hrozenkovská Charita stará o osamělé horaly, rozestěle na horských samotách. Ročně za nimi charitní pečovatelské a ošetřovatelské naježdí sto sedmdesát tisíc kilometrů.

Marcelu práce se seniory chytla a baví ji dodnes. „Těší mne říkat jim něco veselého, aby nemysleli na svoje strasti,“ říká tato žena s pronikavým pohledem a tajuplným úsměvem. Dodnes nemá svůj vlastní terén, tedy ráj se stálými klienty, ale zaskakuje tam, kde je právě třeba za chybějící

kolegyni. O složité situace není v horách nouze. „Jednou namrzla cesta tolik, že se po ní nedalo ani chodit, natož řídit auto. Musela jsem to však zvládnout, v zatáčkách jsem byla hodně vy-

strašená,“ vzpomíná Marcela na jedno z obvyklých dobrodružství. Co její práce obnáší kromě zdravotnických dovedností? „Pevné nervy. A sílu, abych mohla ležícího člověka zvednout, po-

stavit, přesunout z lůžka na vozík. Manžel řekl, že mi narostly svaly. A také, že jsem se povahově změnila. Jsem prý vstřícnější a obětavější.“

JAN BIENER

„Baví mne říci klientům něco veselého, aby nemysleli na svoje neudu,“ říká Marcela Šarmanová. Snímek Josef Vrážel

30. benefiční koncert
Arcidiecézní charity Praha
 ve Smetanově síni Obecního domu
 v Praze 1
31. října 2022
LUDWIG VAN BEETHOVEN
Symfonie č. 9
„Ódou na radost“
 Více informací na
www.praha.charita.cz/koncert

S podporou z Česka si otevřel cukrárnu v Iráku

Charita pomáhá lidem v České republice, ale také daleko za hranicemi.

Válka se samozvaným Islámským státem vyhnala Kamala Hadi Sahaba a jeho rodinu z rodného iráckého města Al-Kubaisa. Otec tří dětí přišel o práci v místní továrně a po návratu domů dlouho a marně sháněl zaměstnání. Jeho život nabral nový směr, když si díky pomoci Charity Česká republika mohl otevřít prodejnu sladkostí. Užívá nejen sebe a svou rodinu, ale zaměstnává lidi z okolí.

Stejným potíží čelí i mnoho dalších Iráčanů, kteří se po válce vrací domů. Čeká je zničená infrastruktura, poškozené domy, chybějící služby i nedostatek práce. Svůj život začínají zcela od nuly. A právě v tom jim Charita pomáhá.

Nová šance, nové podnikání

Kamal se od svého kamaráda dozvěděl o programu, který pomáhá začínajícím podnikatelům rozjet vlastní podnikání. Ve spolupráci s Rozvojovým programem OSN poskytuje Charita Česká republika v Iráku školení podnikatelských dovedností a poskytuje granty malým živnostníkům.

Kamal absolvoval školení zaměřené na řízení podniku. Díky nově nabytým znalostem a drobnému grantu, který od Charity dostal, mohl nastartovat své podnikání: vysněnou prodejnu sladkostí. „Neměl jsem dost peněz na rozjezd obchodu a chyběly mi potřebné znalosti z oblasti marketingu“, vysvětluje Kamal, proč pro něj byla pomoc tak zásadní.

Kamal Hadi Sahaba ve své cukrářské dílně.

Snímek archiv Charity ČR

Potíží, které musí začínající živnostník v Iráku překonat, je celá řada – země je totiž stále v procesu probíhající poválečné obnovy. Příjemcům grantů tak Charita poskytuje pomoc ve formě poradenství a mentoringu (tj. provázení) i dalších školení. „Ze začátku jsem měl problémy s uvedením výrobků na trh a se samotným provozem, ale díky podpoře Charity jsem byl schopný reagovat a potíže vyřešit vlastně velmi rychle,“ pochvaluje si Kamal. Z nezaměstnaného živitele rodiny se tak stal úspěšný podnikatel a je o notný kus blíž soběstačnosti, v jaké žil před válkou.

Nový podnik se sladkostmi podpořil i komunita z Al-Kubaisy. Kamalova živnost si vede výborně, a pro

to se rozhodl zaměstnat v obchodě další čtyři lidi, kteří teď mají stálý příjem.

Podpora místní společnosti je zásadní podmínkou k nastartování obnovy běžného chodu ekonomiky. Lidé získávají a vytváří pracovní příležitosti, rozvíjí se služby a místní hospodářství. Změna k lepšímu tak bude trvalá a obyvatelé nebudou potřebovat další pomoc zvenku.

Tisíce lepších osudů

Příběhů s dobrým koncem, jako je ten Kamalův, pomáhá česká Charita v Iráku psát tisíce. Patří mezi ně i příběh Nabíla Nihada Jiyada, pedagoga arabštiny, který také kvůli válce přišel

o práci. Dnes má vlastní truhlářskou dílnu a opravuje rybářům lodě. Učitel angličtiny Thaez Hazem Aziz zase absolvoval tříměsíční školení zaměřené na opravu chladicích zařízení. Jejich údržba mu přinesla stálou práci a příjem. Podpora zaměstnanosti se nezaměřuje jen na muže. Yasmine Read Najm si mohla otevřít vlastní kosmetický salón, strojní inženýrka Rana Abdu IRazzaq zase vzdělávací centrum.

V zemi působí Charita Česká republika už sedm let a zaměřuje se právě na obnovu zdrojů obživy a vznik nových pracovních míst. Renovace země není ještě zdaleka u konce, ale Iráčané se znovu úspěšně staví na vlastní nohy.

LENKA PIPKOVÁ

Ukaž, že jsi KING!

Staň se třetím králem!

Tříkrálová sbírka hledá koledníky,
jak se přihlásit najdeš na:
www.trikralovasbirka.cz

